

Teatrul în vacanță

raid-anchetă în stațiunile de odihnă

Am încercat să surprindem într-un raid-anchetă efectuat în miezul lunii iulie, pe trei dintre cele mai accesibile și mai frecventate itinerarii, presărate cu stațiuni de odihnă, momentul teatral estival. Așadar, în plină vacanță, într-o vreme cînd mai toate teatrele sînt la rîndul lor în vacanță, pe Valea Oltului, pe Valea Prahovei, pe litoral.

RÎMNICU VILCEA

— Care au fost cele mai bune spectacole teatrale prezentate în actualul sezon?

— Teatrul Național din Craiova cu *Unchiul nostru din Jamaica* și cu *Interesul general*, Teatrul de Stat din Turda cu *Roata în patru colțuri*, Teatrul popular din Lugoj cu *Siciliana*, Teatrul din Pitești.

— Care din spectacole s-a bucurat de mai mult succes?

— Turneele au plăcut toate. N-a fost nimeni nemulțumit de turneele care au fost. Toate au fost bune și frumoase...

— Atunci, ca să le diferențiem, măcar prin ceva, care au înregistrat cele mai mari încasări?

— Piteștenii...

— Cu toate piesele?

— Nu, ei prezintă aici o stagiune permanentă, dar nu cu toate. Cu fiecare în parte și, mai ales, cu *Music-hall antiatonic*.

— Și pe locul al doilea?

— *Vilceanca*. Un spectacol cu Stela Popescu și Amza Pellea. Foarte bun spectacol, s-au realizat cele mai bune încasări.

— Ce spectacole teatrale așteptați pentru următoarele două săptămîni?

— ...Din București, formația de estradă „Optimiștii”, a Asociației nevăzătorilor, și o formație de muzică ușoară a Teatrului „Bacovia” din Bacău...

— Chiar a Teatrului „Bacovia”?

— Nu, dar așa zic ei...

— Dar teatru?

— Cine știe... Noi, deocamdată, nu știm. (Convorbire cu Ion Constantinescu, responsabilul agenției teatrale din localitate.)

— Teatrele ne cam ocolesc. Pînă și cel din Sibiu, care e atît de aproape de noi. N-a mai fost pe la noi în vizită un mare spectacol, de zece ani, de cînd ne-a vizitat Teatrul de Comedie... Noi n-avem o agenție turistică a văii Oltului, așa cum există A.R.I.A.-Litoral. Ne mulțumim cu ce ni se propune. Sîntem bucuroși cînd insistențele noastre particulare se mai soldează cu un turneu teatral. Și, cum la improvizatii nu dăm drumul... (Vasile Roman, președintele Comitetului județean pentru cultură și educație socialistă.)

OLĂNEȘTI

— Dacă în celelalte stațiuni programul teatral e aidoma cu cel de la centru, aici, la Olănești-băi, programul lipsește total. Ne-a prins vara fără cadre. Metodistul a decedat de cîteva săptămîni. Sîntem cu personalul dezorganizat și dezorientat. (Ion Ionescu, directorul Casei de cultură.)

— La noi nu prea se merge la teatru, la spectacolele de proză, pentru că nu-s bilete așa de scumpe și zice lumea că ce-i ieftin... Vine des pe la noi Teatrul din Pitești. A fost cu *Țara fericirii*, *Sfîntul Mitică Blajinu*, *Are pe cineva*, *Acceleratul 402*. Dar vine, mai ales, cu șușe de la estradă, care lasă de dorit (Elisabeta Ceaușu, responsabilă de club.)

Făcuți ciuciuete de-o ploaie repede de vară, actorii Teatrului popular din Lugoj stau în autobuz pînă la începerea spec-taco-

lului. În turneu cu *Siciliana* au ajuns la colegii lor din Vilcea.

— Publicul ne-a apreciat. Am dat spectacole la Cugir, Tîrgu Jiu, Rîmnicu Vilcea, Călimănești și mergem la Motru, Băile Herculane, Turnu Severin. Avem și cronici bune. Dar ce ne bucură e că-am putut reafirma vocația Teatrului nostru popular pentru o propagandă teatrală bună. Pe toată Valea Oltului nu-i un spectacol care să merite să fie văzut, cu excepția spectacolului nostru. Singurul fiind, nu-i nici o laudă. Probabil nu-i nici un director de teatru nevoit să-și facă cura de ape minerale pe Valea Oltului... (Gheorghe Luchescu, directorul Teatrului Popular din Lugoj.)

★

Stela Popescu : Într-un spectacol ad-hoc al formației „Vilceanca” fac un fel de micro-recital de o jumătate de oră, o combinație de monolog, cuplet, piese comice, un spectacol rotund... Formația e foarte bine pusă la punct.

(E vorba de De-ale noastre, oltenesti, spectacolul de muzică populară al formației „Vilceanca”; completat cu participarea Stelei Popescu și a lui Amza Pellea.)

★

Amza Pellea : Este un soi de verificare a textelor lui Nea Mărin, venit aici la sursă, la confruntarea cu oltenii.

— Cum se împacă prestigiul de interpret al lui Mihai Viteazul cu popularitatea dobândită prin Nea Mărin ?

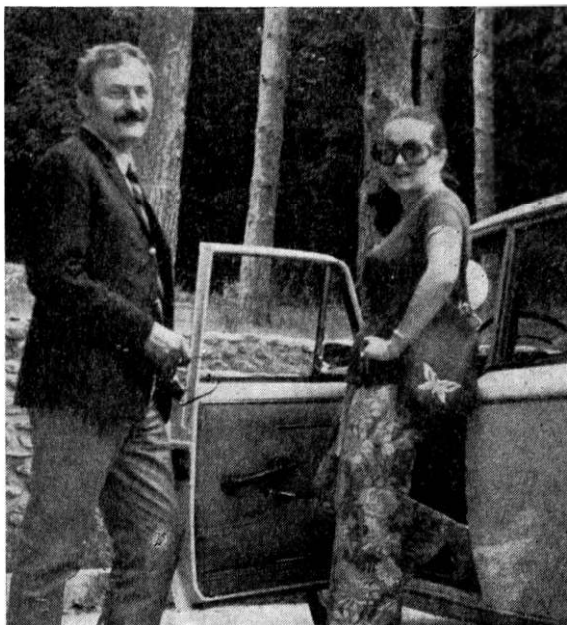
— Consider că e o diferență de fond. Nea Mărin e în fiecare din noi. Colaborarea cu „Vilceanca” este firescă și normală, deoarece ea are un profil popular, iar ceea ce fac eu este — ca origine — la fel de popular, de țărănesc. Sudura se face firesc. Ceea ce fac eu de obicei la sală, când spectacolul decurge normal, e de a recita (după snoavele oltenesti) poezia *Bărbații* de Marin Sorescu, făcînd pe undeva o legătură între activitatea mea din cinematografie și prezența în acest spectacol...

★

Spectacolul de sunet și lumină *Bălcescu*, adaptare după piesa cu același nume de Camil Petrescu, în interpretarea actorilor Teatrului „A. Davila” din Pitești (regizor : Constantin Dinischiotu) nu s-a prezentat și nici motivele pentru care a lipsit din programul Primei reuniuni a membrilor societății „Prietenii Muzeului Bălcescu” nu se cunosc.

SINAIA

Panouri mari, afișe viu colorate, anunță programul săptămînal oferit oaspeților și localnicilor de Casa de cultură. Fostul Casino

Amza Pellea (Nea Mărin), împreună cu Stela Popescu, într-un turneu estival pe drumurile Olteniei

este și azi — dar pentru alte rosturi — punctul de atracție pentru toată lumea. Zilnic au loc manifestări de o diversitate și de o consistență pe care multe case de cultură sau cluburi ar avea de ce să le invidieze. Nu lipsesc nici spectacolele de teatru, prezentate de o înimoasă echipă de amatori localnici, îndrumați de regizorul Traian Ciuculescu. Foarte rar se anunță însă vizita vreunui teatru profesionist.

Directorul Casei de cultură, tov. Radu Moise Ghica deplîngea absența unui organism unic pentru Valea Prahovei în sarcina căruia să cadă planificarea ritmică a turneelor trupelor profesioniste.

— Avem o sală de spectacole încăpătoare, o scenă bine înzestrată, putem răspunde oricăror exigențe organizatorice. Din păcate, teatrele învecinate (Teatrul Dramatic din Brașov și Teatrul de Stat din Ploiești) trimit aceleași spectacole la Sinaia și Predeal, și nu pe cele mai strălucite din repertoriul lor, urmărind adesea realizarea planului, după o ritmicitate conjugată cu schimbarea practicilor de oameni aflați la odihnă. Această practică dezavantajează pe localnici. Să nu uităm că Sinaia nu e numai o stațiune de odihnă, ci și o localitate cu multe întreprinderi industriale.

Mangalia, barul Calypso: „Baby-bar”
— un spectacol pentru copii (dar nu
în exclusivitate)

— Dintre spectacolele care au avut un ecou mai larg în opinia teatrală, câte au fost reprezentate în turneu pe Valea Prahovei?

— Sincer vorbind, niciunul. Pe vremea când își avea sediul în reparații, ne vizita mai des Teatrul Giulești din București. Omul care a văzut moartea s-a reprezentat la noi de 21 de ori. Dar Teatrul Național din București nu ne-a oferit de aproape doi ani niciunul din spectacolele sale.

— Ce colective profesioniste v-au vizitat în ultima perioadă?

— Foarte puține. Doar Teatrul din Turda cu *Roata în patru colțuri* și Teatrul din Arad cu piesa *Sus pe acoperiș în... sac*. În rest, ne revine nouă răspunderea să inițiem și să organizăm viața culturală de aici. Dar forțele noastre sînt limitate și sprijinul pe care-l primim e insuficient. Organul nostru tutelat ne solicită concentrarea eforturilor într-o direcție nedorită de noi. Sînt mai bine văzute, pentru rentabilitatea lor, serile de dans decît organizarea unor recitaluri de versuri, de pildă!

(n.n.: Casa de cultură din Sinaia nu este subordonată, cum ar fi firesc, Comitetului de cultură și educație socialistă al județului Prahova, ci, în mod paradoxal și deloc favorabil scopurilor ei majore, întreprinderii de turism și odihnă Sinaia.)

— Situația nu e deloc fericită. Ce propuneri aveți?

— În ceea ce ne privește, două propuneri: mai întii, revenirea la forma de subordonare cea mai potrivită rostului și sarcinilor cul-

tural-educative ale unei case de cultură. Și pe urmă, acceptarea unei mai vechi propuneri pe care am făcut-o, de fapt traducerea în viață a unei inițiative care a aparținut lui Camil Petrescu și anume, constituirea unui teatru profesionist la Sinaia.

— Cum vedeți realizat acest lucru?

— Într-o formulă foarte convenabilă pentru început. Utilizînd periodic un grup foarte restrîns de actori profesioniști, care să fie detașați pe timp limitat la noi și care să constituie nucleul de bază pentru trupa noastră, în scopul realizării unor spectacole de mai bună calitate decît putem s-o facem cu forțele noastre proprii. Sînt doar atîția actori nefolosiți în Capitală! Iar noi dispunem de toate posibilitățile, inclusiv cele financiare, pentru a le asigura condiții optime.

Pînă la realizarea acestei nu numai posibile, dar și interesante propuneri, Casa de cultură din Sinaia aduce *Oameni care tac* de Al. Voitin, în fața a 500 de spectatori prezenți la fiecare reprezentație. (În seara vizitei noastre, la Casa de cultură, o sală plină urmărea cu viu interes un recital de versuri, susținut de artiști amatori locali și de invitați profesioniști — O sală plină!)

LA MARE

O săptămînă pe litoral în cifre:

Sîmbătă: Teatrul Fantasio, la Constanța, *Hodoronc-Fantasio* (331 spectatori.) Teatrul Liric, la Eforie Nord (limba germană) *Voicodul țiganilor* (206). Teatrul „Nottara”, la Eforie Sud, *Adio, Charlie* (280).

Duminică: Teatrul Național din Cluj, la Mangalia, *O femeie fără importanță* (161). Teatrul Liric, la Mamaia (limba germană) *O noapte la Veneția* (549), Teatrul de Stat din Arad, la Năvodari, *Sus pe acoperiș în... sac* (203). Teatrul „Nottara”, la Constanța, *Adio, Charlie* (446). Teatrul Fantasio, la Constanța, *Săracu' Gică* (275).

Luni: Teatrul de Stat din Arad, la Constanța, *Sus pe acoperiș în... sac* (215). Teatrul Fantasio, la Eforie Sud, *Hodoronc-Fantasio* (775). Teatrul Național din Cluj, la Constanța, *O femeie fără importanță* (164).

Marți: Teatrul Național din Cluj, la Constanța, *O femeie fără importanță* (274). Teatrul Fantasio, la Năvodari, *Muschetarii măgăriei sale* (1000 bilete cumpărate de tabăra de copii...), Teatrul de Stat din Arad, la Costinești, *Sus pe acoperiș în... sac* (200), Teatrul „Nottara”, la Techirghiol, *Adio Charlie* (217).

Miercuri: Teatrul de Dramă și Comedie din Constanța, la Mangalia *Romanțiosii* (suspendat din lipsă de spectatori.) Teatrul Liric, la Eforie Sud, *My Fair Lady* (292). Teatrul Național din Cluj, la Eforie Nord, *O femeie fără importanță* (280).

Joi : Teatrul Național din Cluj, la Constanța, *O femeie fără importanță* (250), Teatrul Fantasio, la Mangalia, *Hodoronc-Fantasio* (486), Teatrul Liric, la Mamaia (limba germană), *Voievodul Țiganilor* (771), Teatrul de Dramă și Comedie Constanța, la Năvodari, *Soacra cu trei nurori* (227), Teatrul „Nottara”, la Eforie Sud, *Adio, Charlie* (526).

Vineri : Teatrul „Nottara” la Constanța, *Adio, Charlie* (447), Teatrul de Dramă și Comedie din Constanța, la Techirghiol, *Nota zero la purtare* (71), Teatrul Liric, la Eforie Nord (limba germană), *Liliacul* (201), Teatrul Fantasio, la Eforie Sud, *Parada șlagărelor* (1058), Teatrul Național din Cluj, la Constanța, *O femeie fără importanță* (600).

Simbătă : Teatrul Național din Cluj, la Neptun, *O femeie fără importanță* (214), Teatrul Fantasio, la Constanța, *Mușchetarii măgăriei sale* (440), Teatrul Liric, la Constanța, *Lăsați-mă să cînt* (122), Teatrul de Dramă și Comedie din Constanța, la Eforie Sud, *Interesul general* (48 !), Teatrul „Nottara”, la Mangalia, *Adio, Charlie!* (45).

— Care vi se pare a fi, tovarășe Jean Ionescu, evenimentul teatral al primei părți a stațiunii teatrale estivale ?

— Prezența Teatrului Național „I. L. Caragiale”, care a deplasat spectacolul cu *Jocul de-a vacanța* de Mihail Sebastian, avîndu-l în fruntea distribuției pe artistul poporului Radu Beligan, Teatrul Național va reveni și cu alte spectacole, cel mai apreciat fiind *Travesti*. Așteptăm să ne sosească colectivele Operei Române (cu spectacolele *Seară vieneză* și *Triptic*), ale Teatrului de Operetă, cu *Contesa Maritza*, (se va cînta atît în limba română cît și în germană), ale Teatrului de Comedie cu *Fata morgana*, Ansamblul folcloric „Gheorghe Dima” din Brașov, avîndu-i ca soliști pe Irina Loghin și Benone Sinulescu, Teatrul „Ion Vasilescu” cu *Vine, vine olimpiada* și *Siciliana*...

Se vorbește prea puțin despre *Nu mai plînge, baby*, un spectacol cuceritor prin frînchea și bunul gust cu care păpușarii constănțeni îi minunează pe copiii litoralului : *Variety performance with puppets and actors. Cakes, ice-creams, Pepsi-Cola and other refreshing beverages for children only!*! Prezentat la „Mamaia night-club”, între 17.30—19 spectacolul a fost gustat de micii săi admiratori (și părinții lor) mai mult decît dulciurile promise.

La Mangalia spectacolele se desfășoară în sală. La Mangalia e singurul loc de pe litoral unde poate fi găsit un afiș teatral inteligent și atractiv.

...Inghesuală, nervi, nasturi pierduți la casieria sălii sporturilor din Constanța, unde ansamblul „Doina Ilfovului” urma să prezinte spectacolul *Drag mi-e jocul ilfovean*. Oamenii își iau cu asalt... banii înapoi, spectacolul de la ora 17 fiind suspendat deoarece s-au vindut bilete puține și, deh, e costisitoare regia...

CITEVA CONCLUZII...

Fără îndoială, o asemenea fugară luare de contact cu viața teatrală estivală din trei zone clasice ale vacanțelor nu ne îngăduie concluzii prea cuprinzătoare și cu un prea pronunțat caracter generalizator. Dar, am putut constata cîteva lucruri nu prea îmbucurătoare pentru activitatea de vară a teatrelor noastre profesioniste. Dacă pe litoral, de bine de rău, există o anume fluentă a turneelor teatrale și o organizare planificată a lor, pe Valea Oltului sau pe Valea Prahovei, prezența teatrelor este lăsată la voia hazardului. Spectacolele prezentate în stațiunile montane sînt spectacolele uzate ale teatrelor. Admirabilele condiții naturale în care s-ar putea organiza reprezentații ad-hoc sînt cu desăvîrșire ignorate. O mentalitate greu de explicat menține activitatea artistică din aceste zone geografice la un nivel nesatisfăcător. Teatrele cărora le revin răspunderi directe în raport cu activitatea cultural educativă din localitățile vizate de noi — Teatrul de Stat din Sibiu și Teatrul „A. Davila” din Pitești pentru Valea Oltului, Teatrul Dramatic din Brașov și Teatrul de Stat din Ploiești pentru Valea Prahovei — pot face mai mult și mai divers, și mai bine decît o fac în prezent. Dincolo de spectacolele din repertoriul lor curent, prezentate în deplasare, nu pot fi prevăzute și alte acțiuni în colaborare cu Casele de cultură? Nu pot fi inițiate recitaluri de versuri, spectacole în aer liber, alte manifestări de interes artistic? Nu pot fi prevăzute în planurile lor de activitate culturală și spectacole pentru micii spectatori din aceste localități?

Nu vedem împlinite aceste deziderate altfel decît printr-o mai atență și mai activă preocupare a Comitetelor județene de cultură și educație socialistă și prin ieșirea din expectativă a acestui organism care este ARIA. Cît privește inițiativa propusă de directorul Casei de cultură din Sinaia, tov. Radu Moise Ghica de a se pune bazele unui colectiv teatral profesionist în condițiile sugerate, adică prin transferul temporar al unor actori profesioniști la Casa de cultură din Sinaia, nu vedem ce piedici organizatorice sau de orice altă natură ar putea opri traducerea ei în viață. Cu condiția să fie rectificată eroarea subordonării acestei instituții de interes cultural-educativ unui organism care are cu totul alt profil.

V. Munteanu și D. Negreanu